

Przemówienie Winstona Churchilla w Fulton, 5 marca 1946 r.

Od Szczecina nad Bałtykiem do Triestu nad Adriatykiem opuściła się żelazna kurtyna w poprzek kontynentu. Poza tą linią znajdują się wszystkie stolice byłych państw środkowej i wschodniej Europy: Warszawa, Praga, Wiedeń, Budapeszt, Bukareszt i Sofia – wszystkie te sławne miasta i zamieszkująca wokół nich ludność leżą, że tak się wyrażę, w sferze radzieckiej, i wszystkie, w takiej czy innej formie, podlegają nie tylko wpływom radzieckim, ale kontroli z Moskwy w bardzo wysokim, niekiedy rosnącym stopniu. [...] Partie komunistyczne, które były bardzo małe w tych wszystkich państwach Europy Wschodniej, otrzymały stanowisko nadrzędne i władzę, o wiele przewyższającą ich liczebność, i dążą wszędzie do zdobycia wpływów totalistycznych. Prawie wszędzie panują rządy policyjne, z wyjątkiem Czechosłowacji, nie ma tam prawdziwej demokracji. [...] Nie sądzę, żeby Rosja radziecka pragnęła wojny. Pragnie ona tylko wyciągnąć z wojny i rozszerzać bez granic swoją potęgę i swoje doktryny. Dopóki jest jeszcze czas, to powinniście obecnie zastanowić się nad stałym zapobieżeniem wojnie i stworzeniem możliwie najprędzej we wszystkich krajach warunków dla wolności i demokracji.

Historia 1789–1990. Wybór tekstów źródłowych dla szkół średnich, oprac. J. Eisler, M. Sobańska-Bondaruk, Warszawa: WN PWN, 1995, s. 211–212.

Praca z tekstem

1. Wyjaśnij, czym – według Churchilla – była żelazna kurtyna.
2. Porównaj zasięg sowieckiej strefy wpływów określony przez Churchilla z tym, który się ostatecznie ukształtował (patrz mapa w podręczniku na s. 166).
3. Wskaż podane przez Churchilla powody powstania podziału Europy.
4. Określ, z jakiej perspektywy (zachodniej czy wschodniej) Churchill pisze o podziale Europy, i co na to wskazuje.